

گزارش

تحقیر چندین باره پادشاه سعودی توسطرئیس‌جمهور آمریکا
ترامپ: به سلمان گفتم پول هایش را باید خرج کند

گروه‌بین‌الملل:دونالد ترامپ،رئیس‌جمهور آمریکا که به ایالت آیووا سفر کرده است، در سخنرانی خود هیچ اشاره‌ای به روزنامه‌نگار به قتل رسیده سعودی و نامه درخواست کمک نامزد وی نکرد و تنها گفت: سعودی‌ها ثروتمند هستند و من به سلمان گفتم‌اگر حمایت ما را می‌خواهید، باید هزینه‌های آن را هم پرداخت کنید. ترامپ پیش از این در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفته بود: ما برای چه از کشورهای ثروتمند در ازای هیچ حمایت می‌کنیم؟ همین عربستان باید بداند. ترامپ در این سخنان ۳ مرتبه خطاب به سردمداران سعودی گفت: شما باید پول حمایت‌ها ما را بپردازید! پول حمایت‌های ما را بپردازید! پول حمایت‌های ما را بپردازید!

رئیس‌جمهوری آمریکا طی یک سال گذشته به شکل عجیبی از ولیعهد سعودی حمایت کرده است و حتی در سخنرانی سازمان مللش که حضار به او خندیدند نیز محمد بن سلمان را یک اصلاح‌گر خواند. از سوی دیگر روزنامه نیویورک‌تایمز در مقاله‌ای اقدامات بن‌سلمان را مورد سوال قرار داده است و می‌نویسد: این شاهزاده سعودی حق راندگی برای زنان را به رسمیت می‌شناسد اما فعالان حقوق زنان را در این کشور دستگیر می‌کند یا آنها را تهدید می‌کند. از سوی سعودی‌ها به بهانه‌های متعددی به یمن حمله کرده‌اند و در این جنگ ۴ ساله اکنون با اتهام جنایت جنگی روبه‌رو هستند.

رئیس‌جمهوری آمریکا در حال بر هم زدن نظمی است که پیشینیان او بر آن تکیه داشته‌اند، او در آیووا به شینزو ابه، نخست‌وزیر ژاپن نیز اشاره کرده و گفت: آنها (ژاپنی‌ها) سالانه میلیون‌ها خودرو به ما صادر می‌کنند؛ ما نمی‌توانیم این کار را بکنیم؛ چرا؟ ما ۷۰ درصد از ارتش آنها را تامین می‌کنیم؛ چرا باید چنین باشد؟

آمریکا

هیلی رفت تا ایوانکا بیاید

همه قربانی خودخواهی ترامپ

گروه بین‌الملل: دولت آمریکا تحت رهبری دونالد ترامپ روزهای پرهیاهویی را داشته که قسمتی از این هیاهو مربوط به خارج شدن چهره‌های مختلف از بدنه کابینه و جایگزین شدن آنها با چهره‌های جدید است. با ورود چهره‌های جدیدی همچون «جان ولوتون» به کابخ سفید، یکجانبه‌گرایی ترامپ و سیاست‌های تهاجمی او شکل شدیدتری به خود گرفت و هشداری که کارشناسان درباره انزوای آمریکا در صورت پیش گرفتن چنین سیاست‌هایی به کاخ سفید داده بودند خیلی زود رنگ واقعیت گرفت. در یک سال گذشته بارها شاهد تنها ماندن آمریکا در جامعه جهانی بوده‌ایم اما بدون شک فتناد و سویمن مجمع عمومی سازمان ملل که ماه گذشته برگزار شد، بارزترین نمونه از انزوای آمریکاست. سازمان ملل را به دلیل حضور نمایندگان اغلب کشورهای جهان می‌توان به عنوان نمونه کوچک شده جهان در نظر گرفت، از همین رو «یکی هیلی» به دلیل حضور در سازمان ملل بیشتر از سایر اعضای کابینه ترامپ شاهد انزوای روزافزون آمریکا در جهان بوده است و به احتمال زیاد همین امر دلیلی بوده تا قید حضور در سازمان ملل را به نمایندگی از ایالات متحده بزند. نیکی هیلی این مهاجرزاده هندی که زمانی حتی به عنوان گزینه پست وزارت خارجه آمریکا نیز مطرح بود و به گفته برخی مقامات آمریکایی، وی خود این پست را قبول نکرده، اکنون به جایی رسیده که ترک مقام را به ادامه حضور در آن ترجیح می‌دهد.

■ **جایگزین هیلی چه کسی خواهد بود؟**

جدا از اهمیت دلیل کناره‌گیری نیکی هیلی، بحث مربوط به جایگزینی‌تان او هم مهم است. خود هیلی هنگام اعلام خبر استعفا به تمجید از ایوانکا ترامپ، دختر و جرد کوشنر، داماد رئیس‌جمهور پرداخت؛ اقدامی که شاید تلویحاً به عنوان پیشنهاد انتخاب آنها به عنوان سفیر جدید تلقی شود. ترامپ هم با بیان اینکه اسامی زیادی مطرح هست، دخترش را گزینه خیلی خوبی برای این سمت دانست ولی گفت اگر این کار را بکند، به پارتی‌بازی متهم خواهد شد.

ترکیه

تصاویر و اسامی ۱۵ مأمور سعودی مظنون پرونده قتل خاشقجی را منتشر کرد

کشتارگاه دیپلماتیک

دیدگاه‌های «واشنگتن‌پست» مقاله می‌نوشت، به سعودی از زمان مراجعه به کنسولگری عربستان در استانبول ترکیه همچنان مهم است. روزنامه نیویورک‌تایمز در گزارشی تکان‌دهنده مدعی شده است یک تیم ۱۵ نفره از سوی مقام‌های ارشد عربستان سعودی از سوی دربار ماموریت داشتند در کنسولگری این کشور در ترکیه منتظر ورود جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد عربستانی شده و وی را به قتل برسانند. جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار سرشناس منتقد حکومت، پس از آنکه روز ۱۰ مهر وارد کنسولگری عربستان در استانبول شد، ناپدید شده و از سرنوشت وی هیچ اطلاعی در دست نیست. خاشقجی که برای بخش دیدگاه‌های «واشنگتن‌پست» مقاله می‌نوشت، به منظور دریافت یک مدرک رسمی برای ازدواج وارد ساختمان کنسولگری عربستان سعودی در ترکیه شد و نامزد وی ساعت‌ها مقابل ساختمان منتظر وی ایستاد اما او هرگز از آنجا خارج نشد. روزنامه نیویورک‌تایمز نوشته در میان این تیم ۱۵ نفره، «یک پزشک متخصص بریدن استخوان که ماموریت وی تکه‌تکه کردن استخوان‌های خاشقجی پس از مرگ او بوده» هم حضور داشته است. نیویورک‌تایمز به نقل از مقام‌های ارشد ترکیه نوشته «این تیم ضربت، عملیات قتل و تکه‌تکه کردن خاشقجی را ۲ ساعت به اتمام رسانده و پس از آن ترکیه را به مقصد کشورهای مختلفی ترک کرده‌اند». یکی از مقام‌های آمریکایی نیز این اتفاق را همچون برخی صحنه‌های فیلم‌های کنتینن تارانتینو، کارگردان مشهور هالیوود از جمله «داستان عامه‌پسند» توصیف کرده است. الجزیره نوشته در صورت شکست دولت ریاض در شفاف‌سازی در این زمینه، این اتفاق می‌تواند به روابط عربستان سعودی و متحدانش لطمه جدی وارد کند. در حالی که مقام‌های عربستان سعودی هر گونه دخالت خود در این ماجرا را انکار می‌کنند صحنه‌ها این روزنامه‌نگار روز دوم اکتبر به‌سرعت کنسولگری این کشور در ترکیه را ترک کرده، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه از آنها خواسته این ادعای خود را ثابت کنند. روزنامه دولتی «صباح» ترکیه روز سه‌شنبه اسامی این تیم ۱۵ نفره و تاریخ تولد آنها را منتشر کرده و نوشته آنها در روزی که روزنامه‌نگار منتقد عربستانی ناپدید شده، وارد فرودگاه آتاتورک

ترکیه

مأمور سعودی مظنون پرونده قتل خاشقجی را منتشر کرد

۲۰۰۲ در ژنو و بار دیگر در سال ۲۰۱۶ هنگام عزیمت به قاهره رپوده شد و اکنون در عربستان بازداشت است. شاهزاده ترکی بن بندر آل سعود از مسؤولان امنیتی سابق عربستان سعودی است که به اطلاعات بسیار حساس دسترسی داشت و در ژوئن سال ۲۰۱۲ در خواست‌های خود را برای اجرای اصلاحات در عربستان سعودی مطرح کرد. وی نیز سال ۲۰۱۵ هنگام عزیمت به مغرب بازداشت و به ریاض بازگردانده شد. شاهزاده سعود بن سیف النصر آل‌سعود، نیز یکی دیگر از شاهزاده‌های وابسته به خاندان حاکم بر عربستان است که شهرت و فعالیت سیاسی چندانی ندارد اما در سال ۲۰۱۴ با انتشار مطالبی به انتقاد از خاندان حاکم بر عربستان پرداخت و از آن زمان تاکنون هیچ خبری از وی در دست نیست.

■ **ردپای آمریکا در پرونده قتل جمال خاشقجی**

از زمان به قدرت رسیدن محمد بن‌سلمان، اقدامات جنایتکارانه مقامات عربستان بسیار زیاد شده است که در همه زمینه‌ها مورد تایید دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکاست. این در حالی است که انتشار برخی اخبار مبنی بر اینکه جمال خاشقجی پیش از سفر به ترکیه قرار بود به آمریکا سفر کند بر اتهامات موجود در این پرونده و این احتمال که برخی مقامات آمریکایی در پشت صحنه این پرونده قرار داشته یا از آن مطلع بودند و اساسا «با چراغ سبز آنان انجام شده باشد» را تقویت کرده است. بویژه اینکه جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد عربستانی، یک روز پیش از ناپدید شدن خود از اظهارات رئیس‌جمهور آمریکا مبنی بر اینکه ریاض بدون حمایت واشنگتن ۲ هفته بیشتر دوام نخواهد آورد، انتقاد کرده بود. ضمن آنکه خاشقجی از منتقدان «معامله قرن» ترامپ نیز محسوب می‌شد. در همین رابطه، اندیشکده چتم هاوس، بر خورد عربستان با جمال خاشقجی را مصداق برنافتن مخالفان، آزادی عمل و صمیمیت ولیعهد عربستان با پشتوانه چراغ سبز آمریکا خواند و نوشت تشکیلات حاکم بر عربستان، ناراضیان – در داخل و خارج- را بر نمی‌تابد. آزادی عمل بی‌حد و حصر ناشی از سیاست واشنگتن در قبال ریاض موجب ایجاد مصونیت برای عربستان شده است. شرکای بین‌المللی این پادشاهی فشار چندانی بر سیاست‌های داخلی یا خارجی ریاض اعمال نمی‌کنند.

افزوده شده است. اکنون ۲ کشور در موضوع مهار ایران و همچنین معامله قرن بنشدت به همدیگر نیاز دارند. در چارچوب سیاست‌های جدید ۲ کشور، مهار ایران به منافع راهبردی ۲ کشور در خاورمیانه گره خورده و موضوع فلسطین نیز از اهمیت استراتژیکی برخوردار است. به‌رغم این امر، ما می‌توانیم به چند محور در رابطه با تأثیرات پرونده خاشقجی اشاره کنیم. اگر ۲ کشور بتوانند این داستان را به شکلی جمع و جور کنند و در عرصه رسانه‌ای با کاهش حجم اخبار و گزارش‌های مرتبط با این قضیه از اهمیت آن کم کنند و آن را به موضوعی حاشیه‌ای تبدیل کنند بخش بزرگی از راه خود را طی کرده‌اند اما در این میان نقش ترکیه نیز مهم و پررنگ است. آمریکا و عربستان در این چارچوب، مدیریت ترکیه و راضی کردن این کشور را نیز در دستور کار خود قرار خواهند داد و ترکیبی از مشوق‌های اقتصادی و سیاسی این کشور را راضی خواهند کرد. به این ترتیب ضمن آرموش شدن پرونده خاشقجی روابط ۲ کشور نیز بدون هیچ تنش‌ی ادامه خواهد یافت و بحران پیش آمده راجحوی مدیریت می‌کنند.

■ **براین اساس، احتمال تنش در روابط واشنگتن و ریاض قابل پیش‌بینی خواهد بود؟**
خیر! ۲ کشور به صورت ساختاری و راهبردی به همدیگر نیاز دارند. در سوال پیشین نیز به این موضوع اشاره کردم. در صورت عدم مدیریت پرونده خاشقجی و رسانه‌ای شدن هر چه بیشتر و همچنین تلاش‌های ترکیه برای روشن‌سازی ابعاد آن، احتمالاً دولت ترامپ برای حفظ ظاهر، اقداماتی علیه عربستان انجام می‌دهد و در ظاهر با محکوم کردن عربستان، خود را به عنوان حامی این روزنامه‌نگار و آزادی بیان نشان خواهند داد اما در مقابل عربستان هیچ سیاست سختگیرانه و عملیاتی همه‌جانبه یک روزنامه‌نگار به مخاطره نخواهد انداخت، بویژه اینکه اکنون دولت ترامپ سرمایه‌گذاری بزرگی روی دلارهای سعودی برای بهبود اقتصاد آمریکا انجام داده است. اگر به‌خاطر داشته باشید تنها در خردادماه سال گذشته در زمان سفر ترامپ به عربستان، ریاض معاملهای با حجم بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار با آمریکا انجام داد. در این موضوع باید نقش عوامل و مولفه‌های اقتصادی، سیاسی و ژئوپلیتیکی را نیز در نظر داشت، بنابراین تمام مسائل باعث به حاشیه رفتن موضوع خاشقجی خواهد شد.

گفت‌وگوی «وطن امروز» با فؤاد ایزدی درباره قتل روزنامه‌نگار منتقد بن‌سلمان

موضع‌گیری آمریکا در حد حفظ ظاهر است

ناپدید شدن یک روزنامه‌نگار.

■ **اما برخلاف این دیدگاه ما شاهد یکسری موضع‌گیری‌های بسیار شدید و کوبنده علیه سعودی‌ها در خود حزب جمهوری‌خواه بوده‌ایم. آیا این با دیدگاه شما در تضاد نیست؟ در حالی که شما از حفظ ظاهر و مدیریت صحنه سخن می‌گویید، ما شاهد انتقادات کوبنده جمهوری‌خواهان و خط‌و‌نشان کشیدن آنان برای ولیعهد عربستان هستیم.**

به نظر منظور شما موضع‌گیری شدیدالحن «لیندسی گراهام». است. لیندسی گراهام، سناتور جمهوری‌خواه آمریکا در واکنش به این موضوع اعلام کرده بود: «در صورت اثبات کشته شدن جمال خاشقجی روابط آمریکا با ریاض نابود خواهد شد». طی اسامی گذشته در داخل آمریکا و بویژه در بین یک قشر از جمهوری‌خواهان نقدهایی نسبت به سعودی‌ها مطرح می‌شود، این نقدها به این موضوع بازمی‌گردد که دولت سعودی کارگزار و گوش به فرمان آمریکا در منطقه نیست بلکه نقذشان نسبت به سعودی‌ها این است که چرا سعودی‌ها به اندازه‌ای که آنان انتظار دارند وابسته و گوش به فرمان آمریکا نیستند. یعنی دیدگاه آنان مبتنی بر وابستگی و گوش به فرمانی حداکثری سعودی‌هاست و از این مساله نگران هستند که چرا سعودی‌ها بیگانه مستقل عمل می‌کنند. این دیدگاه بیشتر ناشی از یک دیدگاه و رویکرد اسلام‌ستیزانه است و در برخی سیاستمداران آمریکایی به صورت عمیق و فاحش وجود دارد. شخصی‌همچون گراهام براساس منطق اسلام‌ستیزی تنها به دنبال برده در میان رهبران مسلمان می‌شود. یعنی به دنبال یکسری از رهبران است که تنها‌منشی و کارگزار آمریکا در کشورهای خود باشند. با این نوع از موضع‌گیری‌ها در تلاش است مقامات عربستان را برای وابستگی بیشتر به واشنگتن تحت فشار قرار دهد. این موضع‌گیری گراهام مساله تازه‌ای نیست.

وی سال‌هاست چنین رویکردی نسبت به عربستان داشته و در این موضوع نیز دوباره سیاست‌های خود را در قبال عربستان مطرح کرد.
■ **با این اوصاف آیا پرونده خاشقجی تأثیری بر روابط ریاض و واشنگتن خواهد داشت؟**
قبل از هر چیز باید به این نکته توجه داشت حجم و سطح روابط آمریکا با عربستان بسیار گسترده و همه‌جانبه است. آنان در چند دهه گذشته روابط مستحکمی با هم داشته‌اند و با روی کار آمدن ترامپ نیز ایجاد جدیدی به این روابط منتهی نشده است. آنان در گذشته هیچ‌یک از مسائل مطرح‌شده، به دست آورده است. ساختن کنسولگری عربستان سعودی در ترکیه نسبت به این موضوع ابراز نگرانی را دقیقاً‌همین مساله در موضع‌گیری وزارت خارجه آمریکا نیز دوباره تکرار شد. «مایک پمپئو» وزیر خارجه آمریکا هم با یک هفته تأخیر ضمن ابراز نگرانی نسبت به این مساله، خواستار انجام تحقیقات مستقل درباره مرگ احتمالی جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان سعودی شد. اما دولت آمریکا به نوعی درصدد حل‌وفصل این مساله با نگاه مثبت نسبت به موضع سعودی‌هاست. یعنی موضع‌گیری آنان از نوعی محکم و همه‌جانبه‌ای در راستای روشن‌سازی ابعاد این پرونده مهم نبوده است. در مقابل آنان بیشتر برای مدیریت صحنه و حفظ ظاهر اظهاراتی داشته‌اند. برای نمونه زمانی که یک خبرنگار از ترامپ در این رابطه سوال می‌پرسد و نظر وی را در این موضوع جویا می‌شود ترامپ نمی‌تواند اعلام کند سعودی‌ها کار خوبی انجام داده‌اند، وی با اعلام نگرانی خود، اعلام می‌کند: ما با مقامات سعودی در این‌باره مذاکره خواهیم کرد. به این ترتیب نه‌تنها به سوال خبرنگار را، به صورت زیرکانه جواب داده است، بلکه حرکتی هم علیه سعودی‌ها در این پرونده انجام نمی‌دهد. این موضع‌گیری‌ها را بیشتر باید در قالب حفظ ظاهر و مدیریت صحنه تحلیل و تفسیر کرد. نه تنش در روابط سعودی‌ها و دولت ترامپ به‌خاطر

واکنش بحرینی‌ها به اقدام نمایشی آل‌خلیفه

معاون دبیرکل جریان ملی-اسلامی الوفاق در بحرین، مشارکت در انتخابات پارلمانی این کشور را رد کرد. شیخ حسین‌الدیهبی با اشاره به اینکه روش‌های امنیتی رژیم آل خلیفه اجازه مشارکت سیاسی در این کشور را محدوده کرده است، گفت: این رژیم هر کسی را که در بحرین اظهارنظر سیاسی کند یا بسا حکومت مخالفت کند، هدف قرار می‌دهد. پیش‌تر هم شورای زنان ائتلاف جوانان انقلاب ۱۴ فوریه بحرین با تحریم انتخابات پارلمانی این کشور، اعلام کرد: شرکت در انتخابات این رژیم که همچنان به کشتار و سرکوب مخالفان اقدام می‌کند، منطقی نیست. بنا بر اعلام حکومت منامه، انتخابات پارلمانی ۲۴ نوامبر ۲۰۱۸ برگزار خواهد شد.

انهدام گشتی جنگی سعودی‌ها توسط یمنی‌ها

ارتش و کمیته‌های مردمی یمن یک فروند کشتی جنگی ائتلاف متجاوز سعودی را در سواحل این کشور هدف قرار دادند. منابع خبری نزدیک به جنبش انصارالله اعلام کردند تمام نیروهای مزدور و نظامیان ائتلاف که در این ناو جنگی حضور داشتند، کشته شدند. ماه گذشته میلادی نیز پس از حمله موفق پهپادهای ارتش و کمیته‌های مردمی به فرودگاه دویی، نیروی دریایی و دفاع ساحلی یمن یک عملیات موفق دیگر علیه کشتی‌های جنگی سعودی در بندر جیزان انجام دادند. در این عملیات ششماري از کشتی‌های نیروهای گارد مرزی عربستان هدف قرار گرفت. نیروی دریایی یمن ۲ ماه پیش نیز یک فروند شناور نظامی سعودی‌ها را در سواحل جیزان منهدم کرد.

دیدار ترامپ و اوان بعد از انتخابات کنگره

رئیس‌جمهوری آمریکا اعلام کرد دیدار بعدی‌اش با رهبری کره‌شمالی تا پس از انتخابات کنگره که قرار است ماه آتی میلادی برگزار شود، انجام نمی‌گیرد. دونالد ترامپ اخیراً ۴ کمپین را برای کنده‌یادهای جمهوری‌خواه در سراسر آمریکا برگزار کرد و ۴ مورد دیگر را نیز پیش‌رو دارد. سه‌شنبه نیز ترامپ اعلام کرد کارمندان‌ش به دنبال ۳ یا ۴ موقعیت مناسب برای برگزاری دیدار با کیم جونگ‌اون هستند و گفت کره‌شمالی در حال تبدیل شدن به یک کشور بسیار موفق است. در جولای وزیر خارجه آمریکا به کره‌شمالی سفر کرد اما این سفر با اتهاماتی علیه آمریکا پایان یافت و سفر آگوست پمپئو به کره‌شمالی از سوی ترامپ عمدا لغو شد با این حال اوضاع بین ۲ کشور در روزهای اخیر رو به بهبودی گذاشته است.

احتمال کناره‌گیری قرقاش از وزارت خارجه امارات

گزارش‌های دیپلماسی محرمانه عربی در واشنگتن، حاکی از وقوع تغییرات بزرگ در سفارت امارات در پایتخت ایالات متحده است. منبع نزدیک به روزنامه رای‌الیوم اعلام کردند یوسف العتیبیه سفیر امارات در واشنگتن به‌روزی این پست را ترک خواهد کرد و لبنی القاسمی، وزیر اقتصاد و برنامه‌ریزی سابق جایگزین وی خواهد شد. این منابع تصریح کردند احتمالاً جایگاه دیپلماتیک العتیبیه ارتقا می‌یابد و زمزمه‌هایی مبنی بر معرفی وی به عنوان وزیر مشاور در امور خارجی دولت امارات شنیده می‌شود. با این حال به گفته منابع مذکور مشخص نیست آیا العتیبیه جایگزین انور قرقاش یا لانا نسیمه که وزیران مشاور در امور خارجی امارات هستند، می‌شود یا اینکه او به جمع آنها اضافه می‌شود.

خشی شدن یک عملیات تروریستی علیه کرپلا

نیروهای امنیتی عراق در ایست‌های بازرسی مستقر در ورودی‌های شهر کربلای معلا، موفق شدند گلوله‌هایی را داخل اسپیکرهایی که ادعا می‌شد مربوط به یک کاروان عزاداری است، کشف و توقیف کنند. بر اساس بیانیه نیروی پلیس کربلای معلا، طبق دستورات صادر شده مبنی بر تفتیش و بازرسی دقیق افراد و وسایل نقلیه‌ای که قصد ورود به کربلا را دارند، یکی از ایست‌های بازرسی مستقر در خارج از کربلا، یک خودروی حامل چندین اسپیکر که درون آنها گلوله‌هایی جاساز شده بود، توقیف کردند. با نزدیک شدن مراسم اربعین حسینی(ع) و عزیمت میلیون‌ها زائر به سوی کربلای معلا، دولت عراق مانند سال‌های پیش، تدابیر امنیتی ویژه‌ای برای حمایت از زائران در نظر گرفته است. استقرار نیروهای نظامی و امنیتی در همه مناطق و جاده‌های استان کربلای معلا و نیز تمام سفراهای حرکت زائران و بازرسی و تفتیش دقیق افراد و کاروان‌هایی که قصد ورود به کربلا را دارند، از جمله تدابیر دولت عراق، برای حفظ امنیت این مراسم و شرکت‌کنندگان در آن است.